

provincie limburg

Financieel kader

Maastricht, mei '25

Inleiding

Zoals genoemd in de strategische inleiding is de uitvoering van onze beleidskaders in volle gang. Kijkend naar de huidige context waarin we die uitvoering moeten realiseren, blijven we alert op de wereldwijde ontwikkelingen die financieel gezien mogelijk van invloed kunnen zijn op bijvoorbeeld onze rentetarieven en daarmee op onze rentebaten. Ook in het recente verleden hebben we grote uitdagingen gehad in onze maatschappelijk en economische omgeving, maar ondanks deze uitdagingen is de financiële positie van de Provincie stabiel gebleven.

In deze paragraaf komt onze financiële vermogenspositie aan de orde en geven we aan hoe we de sturing hierop verder willen verbeteren.

Aandacht sturen op uitvoering

Met nog slechts twee jaar te gaan in deze Statenperiode is het van groot belang dat we voortgang blijven boeken op de door ons gestelde doelen. De gewenste cultuurverandering waarin verantwoordelijkheid voor de uitvoering én het actief sturen op deze uitvoering centraal staan blijft onverminderd van belang. Om deze verandering te ondersteunen gaan we naast de reeds genomen maatregelen zoals het instellen van programmareserves, focussen op het monitoren van de voortgang van onze activiteiten en de besteding van budgetten. Wij willen dit doen in de vorm van periodieke voortgangsgesprekken waarbij ook de directie én portefeuillehouders worden betrokken en gebruik wordt gemaakt van heldere managementinformatie. De bevindingen uit het monitoren van de inhoudelijke en financiële voortgang moeten vertaald worden in concrete acties zoals overleg met en aansporing van uitvoerende partijen of bijstelling van budgetten als blijkt dat de realisatie van de doelen niet naar verwachting verloopt. Deze aanscherping helpt ons niet alleen de beoogde resultaten te halen, maar draagt ook bij aan het terugdringen van de jaarlijks terugkerende onderbesteding.

Uitvoeringscapaciteit

De krapte op de arbeidsmarkt zoals die door onze externe partners wordt ervaren, is ook merkbaar binnen onze provinciale organisatie. De spanning tussen het realiseren van de gestelde ambities en de beschikbare uitvoeringscapaciteit neemt toe. Binnen het organisatie ontwikkel traject wordt daarom gewerkt aan producten die de organisatie ondersteunen in het stellen van prioriteiten en het maken van keuzes. Daarbij is het uitgangspunt dat werkprocessen en -systemen niet vertragen en frustreren, maar het leven juist makkelijker maken, en er blijvende aandacht is voor de ontwikkeling en het welzijn van alle collega's.

Effecten van deze Voorjaarsnota op de begroting en resultaat

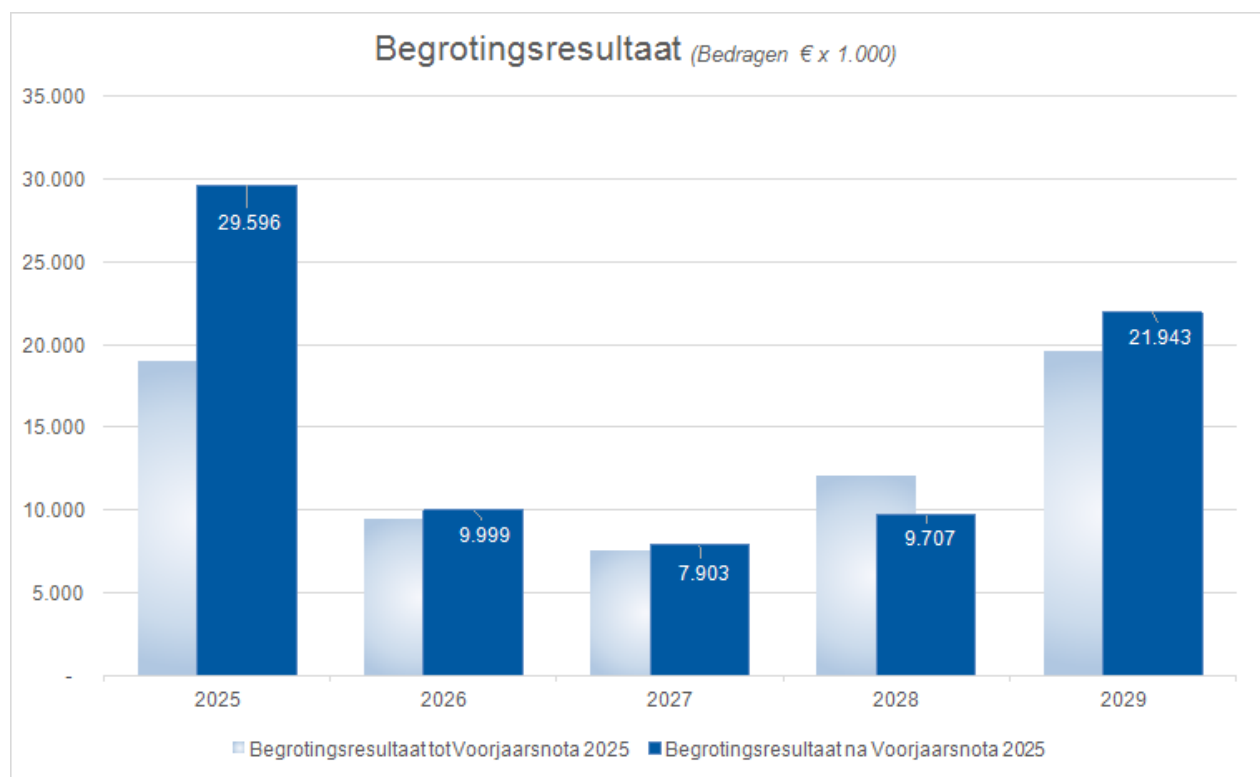
Omschrijving

Begrotingsresultaat 2025 e.v.

Alle financiële wijzigingen met betrekking tot deze Voorjaarsnota zijn verzameld in de 3e begrotingswijziging 2025.

Na verrekening van zowel mee- als tegenvallers stijgt het financieel resultaat door de aanpassingen in de Voorjaarsnota 2025 met € 10,55 mln. tot een begrotingsresultaat 2025 van € 29,60 mln. Deze stijging is vooral het gevolg van meer dividend van Enexis € 7,98 mln.; CSV Amsterdam BV € 1,37 mln. en een structureel voordeel uit de herberekende kapitaallasten (2025: € 4,76 mln.). Ook de algemene uitkering van het provinciefonds werkt als gevolg van de decembercirculaire 2024 structureel voordelig door. Daartegenover staan met name een verhoging van de structurele bijdrage aan de Omgevingsdienst Zuid-Limburg ad € 3,40 mln. en de structurele verwerking van de wensbus in lijn met OV-concessie vanaf 2028 (€ 0,57 mln.) tegenover.

Bij het gepresenteerde resultaat hoort ook een voorbehoud. Er zijn nog begrotingsposten of risico's waarvan op dit moment nog onvoldoende informatie aanwezig is om deze nu al in te boeken. Verderop in dit financieel kader lichten wij deze toe.

Ondanks de positieve bijstelling van het begrotingsresultaat blijven we aandacht houden voor onze vermogenspositie. Het structureel evenwicht staat onder druk. De gevolgen van de herijking van het Provinciefonds zullen op korte termijn bekend worden. Meer over de financiële positie kunt u tergvinden in de Financiële begroting van deze Voorjaarsnota, waar u kengetallen en de vermogenspositie aantreft.

Begrotingsomvang 2025

Met deze Voorjaarsnota nemen uw Staten het besluit tot wijziging van de Programmabegroting 2025. Uit de opbouw van deze Voorjaarsnota blijkt dat de totale omvang van de begroting toeneemt van € 777,47 mln. naar € 787,95 mln. Een stijging van € 10,47 mln.

De stijging wordt met name veroorzaakt door de toevoegingen aan de reserves voor een totaal van € 9,72 mln. Daarbij zijn de grootste mutaties het gevolg van faseringen ad € 4,80 mln., storting aan de risicoreserve financieel instrumentarium SiS € 0,35 mln. en het vormen van een nieuwe bestemmingsreserve AROV (Actieprogramma Regionaal Openbaar Vervoer) voor € 4,57 mln.

De onderstaande tabel laat vooral een stijging in de reserves zien, terwijl de lasten nauwelijks stijgen (€ 0,76 mln.). Dit komt, omdat het bedrag van de lasten een saldo is van inzet van nieuwe middelen, faseringen van budgetten, bijstellingen van kapitaallasten en overige posten. Er gebeurt dus meer dan dat de stijging in de lasten van € 0,76 mln. in eerste instantie laat zien. De opbouw van deze post komt verderop in deze paragraaf aan de orde. Voor een nadere toelichting in relatie tot doelen, kwaliteit en geld verwijzen wij naar de toelichting bij de betreffende programma's. Alle mutaties zijn verzameld in het voorstel tot 3e wijziging van de begroting 2025. Deze is opgenomen in de Financiële begroting.

Daarnaast vragen we Provinciale Staten in te stemmen met de neerwaarts bijgestelde investeringsplanning ad € 0,74 mln., bestaande uit minus € 0,84 mln. herprioriteringen en bijstellingen inzake de uitvoering van de Nota infrastructurele kapitaalgoederen (PS 26 april 2024) en € 0,1 mln. aanschaf laptops. Dit voorstel is eveneens opgenomen in de Financiële begroting.

Correctie opcenten MRB 2024

Zoals aangekondigd in de aanbiedingsbrief bij de jaarstukken 2024, bevat de berekening van de afdracht van provinciale opcenten door de Belastingdienst een fout. De Belastingdienst heeft inmiddels, via brief, bevestigd dat er afwijkingen zijn geconstateerd over de jaren 2023, 2024 en 2025.

De oorzaak ligt in een incorrecte verwerking van de brandstof toeslag na de migratie van het systeem, waardoor de verdeling tussen de Motorrijtuigenbelasting (MRB) en de provinciale opcenten niet correct is uitgevoerd. In 2024 is € 3,60 mln. te veel ontvangen. De nadelige verrekening wordt gedekt uit de algemene reserve (deel jaarresultaat 2024). De fout in 2023 is beperkt gebleven, omdat slechts een kleine groep voertuigen naar het nieuwe systeem is gemigreerd. Nadere informatie over de precieze correctie voor 2023 en 2025 volgt nog vanuit de Belastingdienst.

Nadat alle voorstellen zijn verwerkt, laat de totale begrotingspositie per saldo onderstaande mutaties zien:

Excel-tabel

Hoe is deze Voorjaarsnota 2025 opgebouwd?		Uitgaven	Inkomsten	Resultaat
Begroting 2025 tot aan de Voorjaarsnota 2025		777.474	796.525	19.051
Bijstelling van de ramingen begroting 2025:				
	Verhoging van de lasten	755		
	Verhoging van de baten		31	
Totaal mutaties lasten en baten		755	31	
	Toevoegingen reserves	9.718		
	Meer aanwending van reserves		20.987	
Totaal 3e begrotingswijziging 2025		10.473	21.018	
Resultaateffect				10.545
Begroting 2025 na wijzigingen		787.947	817.543	29.596

Stand programmareserves

In de Voorjaarsnota wordt PS gevraagd in te stemmen met het programmeren van € 51,69 mln. uit de programmareserves in de begroting 2025-2029. De voorstellen zijn, in lijn met de Financiële verordening 2024, getoetst op:

- de concreetheid van de aanvraag;
- de kwaliteit van de onderliggende begroting;
- het instrument waarmee de middelen aan het beoogde doel worden gekoppeld.

Een groot deel van de programmareserves is opgenomen in de begroting 2025 e.v. Deze middelen zijn toebedeeld aan producten, maar zijn nog niet besteed.

Daarnaast is er ook een deel van de middelen in de programmareserves nog niet geprogrammeerd. In het onderdeel "de Begroting 2025 in uitvoering" kunt u teruglezen dat € 68,83 mln. resteert nadat alle besluiten in deze Voorjaarsnota zijn verwerkt (exclusief de programmareserve Brightlands). Dit betekent dat PS over de inzet hiervan nog geen besluit hebben genomen.

Aangezien de huidige coalitieperiode eindigt in maart 2027 zal de wijze waarop deze middelen voor Limburg ingezet gaan worden in de Programmabegroting 2026 zichtbaar moeten worden.

Focus op de lasten: inzicht wat wij doen

Omschrijving

Wij leggen in dit financieel kader de focus op onze lasten. De lastenbegroting geeft aan wat wij in financiële zin willen doen. Inkomsten in de vorm van baten en de mutaties reserves zijn in algemene zin volgend. Per saldo stijgen de lasten in onze begroting 2025 met € 0,76 mln. Daarin zitten zowel budget vragende als ruimtegevende begrotingswijzigingen. Om inzicht te geven, hebben wij in onderstaande tabel de wijzigingen gerubriceerd in de volgende categorieën:

- budgetvraag eigen middelen: dit zijn budgetvoorstellen die nodig zijn om bijvoorbeeld uitvoering te geven aan onze beleidskaders, maar ook aan onvermijdbare lasten. In deze Voorjaarsnota bedragen deze € 17,35 mln.;
- budgetvraag middelen derden: dit zijn budgetaanvragen gedekt uit Specifieke uitkeringen (SPUK), bijdragen van EU die wij onder strikte voorwaarden mogen inzetten en waarvan de beïnvloedbaarheid door uw Staten beperkt is. Deze bedragen € 25,13 mln.;
- meerjarige fasering: dit betreft de voorstellen m.b.t. aanpassen van de planning. Er is geanalyseerd wat de verwachte bestedingen zijn voor 2025, wat heeft geresulteerd in een fasering van middelen van 2025 naar 2026 e.v. of juist middelen van 2026 naar voren halen. Per saldo wordt een totaal bedrag van € 41,46 mln. gefaseerd;
- bijstelling kapitaallasten: de jaarlijkse herberekening van kapitaallasten leidt tot een voordeel van € 4,76 mln.;
- overige bijstellingen: dit betreft actualisaties van budgetten, verschuivingen binnen de bestaande begroting en resultaten voorgaande dienstjaren. Tezamen leidt dit tot een toename per saldo van € 4,49 mln., waarvan € 4,75 mln. afwaardering van deelnemingen.

De totale mutaties van de lasten per programma sluiten direct aan bij de financiële tabellen in de programma's bij de derde W-vraag "Wat mag het kosten". In dit financieel kader lichten wij de verschillende rubrieken nader toe. En daar waar het om nieuwe budgetten gaat of waar ophoging van budgetten aan de orde is, geven we de dekkingsbron aan.

Excel-tabel

€ x 1.000

Begrotingsprogramma	Nieuwe eigen middelen	Nieuwe middelen derden	Fasering	Kapitaallasten	Overige bijstellingen	Totale mutatie lasten
1 Perspectief voor het landelijk gebied	3.308	8.930	-39.981	-135	223	-27.655
2 Samen leven en bestaanszekerheid	2.825	0	0	0	8	2.833
3 Werken aan de toekomstige economie	4.812	0	-43	9	4.785	9.562
4 Nieuwe energie en leefmilieu	3.595	2.831	0	0	0	6.426
5 Leefbare steden en dorpen	1.023	1.018	239	0	0	2.281
6 Cultuur en erfgoed voor iedereen	734	0	-1.675	0	0	-941
7 Een bereikbaar en toegankelijk Limburg	0	12.002	0	-4.450	0	7.552
8 Provincie midden in de samenleving	830	349	0	-1	318	1.497
9 Financiën en overhead	220	0	0	-179	-842	-801
Totaal	17.348	25.131	-41.459	-4.756	4.492	755

Budgetvraag 2025 nieuwe eigen middelen € 17,35 mln.

Omschrijving

Voor het budgetrecht van uw Staten is de inzet van nieuwe middelen van belang. Onderstaande tabel laat per programma zien waar wij voorstellen om nieuwe of aanvullende middelen in te zetten om het door uw Staten vastgestelde beleid uit te kunnen voeren. In de regel zetten wij hier onze programmareserves voor in. Deze vindt u terug in de kolom dekking. PR staat voor programmareserve. Het kunnen echter ook andere bestemmingsreserves zijn, die worden ingezet voor het betreffende doel. Aanvullend hierop wordt op basis van nieuwe ontwikkelingen, soms onvoorzien, soms onvermijdbaar, een andere dekkingsbron voorgesteld door uw college. Dit kan betrekking hebben op het noodzakelijk aanpassen van structurele budgetten of autonome ontwikkelingen. In de tabel ziet u ook het betreffende beleidsproduct-nummer waar de budgetvraag betrekking op heeft. In de betreffende programma's en producten is ook de inhoudelijke toelichting opgenomen onder de variabele Geld.

Het totaal aan benodigde budgetruimte 2025 bedraagt € 17,35 mln. Hieronder is ook de meerjarige raming weergegeven. De totale budgetvraag tot en met 2029 bedraagt € 70,67 mln.

Excel-tabel

€ x
1.000

Voorstellen aanvullende nieuwe eigen middelen	Dekking	Product	Begroting 2025	2026	2027	2028	2029
Programma 1 Perspectief voor het landelijk gebied							
GS 15-4-2025 Motie 3165 inzake de bever	PR Perspectief landelijk gebied	1.1.1	210	-	-	-	-
GS 15-4-2025 Motie 3114 beheer jakobskruiskruid/akkerdistel	PR onvoorziene uitgaven		98	98			
GS 18-2-2025 Financiële bijdrage waterveiligheid Zuidelijk Maasdal	Res. Waterveiligheid Limburg	1.3.2	3.000	-	-	-	-
			3.308	-	-	-	-
Programma 2 Samen leven en bestaanszekerheid							
GS 1-4-2025 Uitvoeringsplannen wijk- en dorpsgerichte aanpak	PR Sociale agenda	2.2.1	-	1.000	1.000	-	-
GS 15-10-2025 Leefbaarheidsaanpak	PR Sociale agenda	2.1.1	833	1.670	-	-	-
GS 15-10-2025 Leefbaarheidsaanpak	PR Sociale agenda	2.2.1	42	42	42	-	-
GS 19-11-2024 Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen 2025-2027	PR Sociale agenda	2.3.1	-100	-	-	-	-
GS 25-3-2025 Haalbaarheidsanalyse sportevenement	PR Sociale agenda	2.1.1	50	-	-	-	-
GS 7-1-2025 Nadere subsidieregels topsportevenementen 2025-2027	PR Sociale agenda	2.3.1	-	250	250	-	-
GS 8-4-2025 Gebiedsgerichte wijkenaanpak	PR Sociale agenda	2.2.1	2.000	4.000	4.000	-	-
			2.825	6.962	5.292	-	-
Programma 3 Werken aan de toekomstige economie							
GS 18-2-2025 Cofinanciering Interreg Europe Project RISEMEDEU	PR Economie	3.2.1	-49	18	15	11	5
GS 25-2-2025 Vervolgstrategie Limburgs bod voor een duurzaam Chemelot	PR Economie	3.4.1	400	-	-	-	-
GS 3-9-2024 Circular Economy Limburg 4 LIFE 'Ready for a circular Future' (CEL4LIFE)	PR Economie	3.4.1	-	-	-	-	95
GS 8-4-2025 Chemelot proposities Clean Industrial Deal (CID)	PR Economie	3.4.1	500	-	-	-	-
GS 8-4-2025 Uitvoering beleidskader inzake een gezonde arbeidsmarkt	PR Onderwijs en Arbeidsmarkt	3.3.1	920	2.235	720	-	-
GS 8-4-2025 Uitvoering beleidskader inzake Vestigingsklimaat	PR Economie/Res. Knelpunten economisch beleid	3.1.1	921	-	-	-	-
GS 8-4-2025 Uitvoering beleidskader inzake innovaties voor de maatschappelijke opgaven	PR Economie	3.2.1	400	-	-	-	-
GS 8-4-2025 Uitvoering beleidskader inzake een gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg	PR Landbouw	3.5.1	1.720	-	-	-	-
			4.812	2.253	735	11	100
Programma 4 Nieuwe energie en leefmilieu							

€ x
1.000

GS 8-4-2025 Aanpak afval en CE	PR Energie	4.2.1	50	-	-	-	-
PS 28-1-2025 Verhoging structurele bijdrage Omgevingsdienst Zuid-Limburg	PR Energie	4.2.1	145	-	-	-	-
PS 28-1-2025 Verhoging structurele bijdrage Omgevingsdienst Zuid-Limburg	Begrotingsresultaat	4.2.2	3.400	3.400	3.400	3.400	3.400
			3.595	3.400	3.400	3.400	3.400
Programma 5 Leefbare steden en dorpen							
GS 15-10-2025 Leefbaarheidsaanpak	PR Leefbaarheid	5.1.1	1.023	17.100	-	-	-
			1.023	17.100	-	-	-
Programma 6 Cultuur en erfgoed voor iedereen							
GS 11-3-2025 Nadere subsidieregels Klein Limburgs Erfgoed en Archeologie	PR Monumenten, erfgoed, archeologie	6.2.1	-	500	500	-	-
GS 18-3-2025 Uitvoering Groeiplan Noord- en Midden-Limburg	PR Cultuur	6.1.1	-	1.000	1.000	-	-
GS 19-11-2024 Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen 2025-2027	PR Sociale Agenda/PR Cultuur	6.1.1	100	320	320	-	-
GS 24-9-2024 Adviesrapport Cultuurtank Limburg	PR Cultuur	6.1.1	-510	170	170	170	-
GS 25-2-2025 Cultuureducatie met Kwaliteit 2025-2028	PR Cultuur	6.1.1	-68	682	682	682	-
GS 13-5-2025 Compensatie 2025 Limburgse musea	PR Monumenten, erfgoed, archeologie	6.1.1	1.220	-	-	-	-
GS 26-11-2024 Subsidie project Via Belgica	PR Monumenten, erfgoed, archeologie	6.2.1	-8	-8	-8	-	-
			734	2.664	2.664	852	-
Programma 7 Een bereikbaar en toegankelijk Limburg							
Structureel budget OV concessie Wensbus	Begrotingsresultaat	7.2.2	-	-	-	567	567
			-	-	-	567	567
Programma 8 Provincie midden in de samenleving							
GS 25-2-2025 Jongeren(participatie)plan 2024-2027	PR bestuurlijke vernieuwing	8.2.1	230	-	-	-	-
GS 30-9-2024 Versterking lobby organisatie en public affairs	PR onvoorziene uitgaven	8.2.4	600	-	-	-	-
			830	-	-	-	-
Programma 9 Financiën en overhead							
GS 25-2-2025 Toekomstvisie 2050 toevoeging Landelijk Gebied	PR Landbouw / PR Perspectief landelijk gebied	9.1.1	440	-	-	-	-
GS 25-2-2025 Toekomstvisie 2050 toevoeging Landelijk Gebied	PR Landbouw / PR Perspectief landelijk gebied	9.2.5	-220	-	-	-	-
			220	-	-	-	-
				17.348	32.428	12.091	4.830
						4.067	

Budgetvraag 2025 nieuwe middelen derden € 25,13 mln.

Omschrijving

Naast onze reguliere dekkingsbronnen kunnen wij aanvullend beschikken over € 25,13 mln. aan bijdragen van het Rijk via specifieke uitkeringen (SPUK) en de EU. Deze mogen wij onder strikte voorwaarden inzetten voor onze programmadoelstellingen, waardoor deze middelen niet vrij inzetbaar zijn voor andere doeleinden. Hieronder is ook de meerjarige raming weergegeven. De totale budgetvraag tot en met 2027 bedraagt € 27,44 mln.

Excel-tabel

								€ x
								1.00
								0
Voorstellen aanvullende nieuwe middelen derden	Dekking	Product	Begroting 2025	2026	2027	2028	2029	
Programma 1 Perspectief voor het landelijk gebied								
GS 12-11-24 Nadere subsidieregels korte termijn maatregelen tbv Waterveiligheid in Limburg 2024-2026	SPUK	1.3.1	5.090	90	-	-	-	
GS 19-11-2024 Nadere Subsidieregels soortenmanagementplannen voor natuurvriendelijke isolatie	SPUK	1.1.1	3.840	-	-	-	-	
			8.930	90	-	-	-	
Programma 4 Nieuwe energie en leefmilieu								
GS 1-4-2025 Nadere Subsidieregels Ontzorgingsprogramma verduurzaming kleine ondernemingen 2025-2027	SPUK	4.1.2	856	360	120	-	-	
GS 18-3-2025 Limburgs Uitvoeringsprogramma Energiehubs	SPUK	4.1.1	1.305	-	-	-	-	
GS 8-4-2025 Nieuwe Energie	SPUK	4.1.1	670	239	-	-	-	
			2.831	599	120	-	-	
Programma 5 Leefbare steden en dorpen								
GS 10-12-2024 Nadere subsidieregels flexibele inzet woningbouw 2025-2027	SPUK	5.1.2	1.018	-	-	-	-	
			1.018	-	-	-	-	
Programma 7 Een bereikbaar en toegankelijk Limburg								
GS 8-10-2024 CEF4 Rhombus Upside III	EU-middelen	7.3.1	12.002	-	-	-	-	
			12.002	-	-	-	-	
Programma 8 Provincie midden in de samenleving								
EMR - STIPP programma	EU-middelen	8.2.3	349	413	401	372	320	
			349	413	401	372	320	
			25.131	1.101	520	372	320	

Meerjarige fasering: € 41,46 mln. wordt naar verwachting niet meer besteed in 2025

Omschrijving

Een van de maatregelen in het kader van realistisch begroten is een periodieke doorlichting van budgetten en bijsturing indien nodig. Hierbij stond bij de Voorjaarsnota de vraag centraal wat er dit jaar naar verwachting besteed gaat worden. Fasering houdt in dat de planning van uitgaven wordt bijgesteld. Dit kan betekenen dat middelen worden doorgeschoven naar volgende jaren of dat middelen van de begroting 2026 en verder naar voren worden gehaald. Fasering betreft een tijdsverschuiving, niet een wijziging in beleidsinhoud. In totaal faseren wij per saldo € 41,46 mln. naar 2026 en verder. De totale overboeking is echter € 35,81 mln. Een deel van de middelen gaat terug naar de dekkingsbron op de balans, tot het moment dat wij meer informatie hebben hoe de daadwerkelijke uitgaven gaan lopen. Op deze manier wordt onnodige (administratieve) onderbesteding voorkomen. Bij de besteding van met name subsidies zijn wij sterk afhankelijk van de kwaliteit en tijdigheid van de aanvragers. Met name bij het programma Perspectief van het Landelijk gebied was er sprake van een te groot planningsoptimisme in financiële zin.

Excel-tabel

€ x 1.000

Faseringen	Product	Begroting 2025	2026	2027	2028	2029
Programma 1 Perspectief voor het landelijk gebied						
All4 Biodiversity	1.1.3	-503	-	-	-	-
Fasering budgetten Natuur en Water	1.3.1	-16.587	6.600	9.987	-	-
Fasering SPUK L16 Natuur fase 1 meerjarig	1.1.1	-1.225	1.225	-	-	-
Fasering SPUK L16 Natuur fase 1 meerjarig	1.1.2	-9.966	9.621	-	-	-
Fasering SPUK L7 Propositie Heuvelland	1.1.2	-4.916	1.639	1.639	1.639	-
Fasering SPUK L8 MGA-1 meerjarig	1.1.2	-1.921	1.234	322	-	-
SPUK L25 Versnelling transitie landelijk gebied meerjarig	1.1.2	-4.863	229	-	-	-
		-39.981	20.547	11.947	1.639	-
Programma 3 Werken aan de toekomstige economie						
GS 19-11-2024 Continuering LIOF Trade 2024-2025	3.1.1	-158	-315	-315	-	-
GS 4-2-2025 Fasering bijdrage BC Healthy Eating and Food Innovation 2025	3.2.1	115	-115	-	-	-
		-43	-431	-315	-	-
Programma 5 Leefbare steden en dorpen						
GS 17-5-2022 Proceskosten Novex De Peel	5.1.3	239	-	-	-	-
		239	-	-	-	-
Programma 6 Cultuur en erfgoed voor iedereen						
GS 25-3-2025 Subsidieverlening Abdij Rolduc Kerkrade	6.2.1	-1.425	650	775	-	-
GS 26-11-2024 Europese aanbesteding Erfgoedlab 2025-2027	6.2.1	-250	500	500	-	-
		-1.675	1.150	1.275	-	-
		-41.459	21.266	12.907	1.639	0

Herberekening van kapitaallasten: een daling in 2025 van € 4,76 mln.

Omschrijving

Op basis van een geactualiseerde investeringsplanning en de herberekening van de kapitaallasten (afschrijvingen) dalen de lasten met € 4,76 mln. Waarbij de grootste mutatie betrekking heeft op minder investeringen voor infra (Maaslijn en weginfra) in 2024 dan oorspronkelijk begroot. Omdat wij het jaar volgend op de investering beginnen af te schrijven is dit effect dus een jaar later merkbaar. Een actualisatie van de investeringsplanning leidt nu tot een verschuiving van de lasten naar volgende jaren, met op korte termijn een voordelig effect.

Excel-tabel

Kapitaallasten per programma	Begroting 2025	2026	2027	2028	2029
Perspectief voor het landelijk gebied	-135	-135	-135	-135	-135
Werken aan de toekomstige economie	9	9	9	9	9
Cultuur en erfgoed voor iedereen	-	-	-	-	43
Een bereikbaar en toegankelijk Limburg	-4.450	-3.271	-3.674	-821	-5.043
Provincie midden in de samenleving	-1	-1	-1	-1	-1
Financiën en overhead	-179	-182	-93	216	24
	-4.756	-3.580	-3.894	-732	-5.103

Overige bijstellingen in de lasten € 4,49 mln.

Omschrijving

In onderstaande tabel worden de overige begrotingsmutaties weergegeven die bijdragen aan een verhoging van de lasten. De belangrijkste post betreft de afwaardering van agio van enkele deelnemingen (Brightlands € 4,75 mln. in 2025), dit betreft het niet revolverende deel van de geïnvesteerde agio. N.a.v. verbeteringen in het geprognosticeerd vermogen van de programmabegroting worden deze lasten nu vooruit geprogrammeerd, zodat bij de jaarstukken minder kans is op materiële verschillen. Deze lasten worden gedekt uit de risicoreserve Financieel Kader Sturing in Samenwerking. Onder deze begrote afwaarderingen liggen de door PS vastgestelde besluiten rondom de campussen.

Daarnaast heeft er een correctie plaatsgevonden met betrekking tot 2024, specifiek inzake de aanwending van de reserve bodemsanering. Dit betreft een resultaat voorgaand dienstjaar. Daartegenover staan enkele actualisaties van budgetten.

Ook zijn er binnen de begroting enkele overboekingen uitgevoerd. Dit betreft verschuivingen tussen programma's die budgetneutraal zijn.

Excel-tabel

Overige bijstellingen op de begroting	Aard van de bijstelling	Product	Begroting 2025	2026	2027	2028	2029
Programma 1 Perspectief voor het landelijk gebied							
DT 30-9-2024 Herschikking budgetten overhead en uitbreiding wagenpark	Overboeking binnen begroting	1.1.3	43	43	43	43	43
GS 21-1-2025 Instellen subsidieplafond nadere subsidieregels Landschapselementen 2025	Overboeking binnen begroting	1.1.2	-85	-	-	-	-
GS 21-1-2025 Instellen subsidieplafond nadere subsidieregels Landschapselementen 2025	Overboeking binnen begroting	1.1.3	85	-	-	-	-
GS 29-10-2024 Verhoging tarief grondwaterheffing met aandeel monitoring	Bijstelling bestaand budget	1.3.1	180	180	180	180	180
			223	223	223	223	223
Programma 2 Samen leven en bestaanszekerheid							
Aanpassing indexering Burgerkracht Limburg	Bijstelling bestaand budget	2.1.1	8	8	8	8	8
			8	8	8	8	8
Programma 3 Werken aan de toekomstige economie							
GS 8-4-2025 Voortbestaan Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer	Bijstelling bestaand budget	3.1.3	38	18	18	18	18
Afwaardering deelnemingen 2025-2029	Risicoreserve Financieel Instrumentarium Sturing in Samenwerking	3.2.2	4.747	3.607	2.967	2.999	2.761
			4.785	3.624	2.985	3.017	2.779
Programma 4 Nieuwe energie en leefmilieu							
Productwijziging DU Versterking vergunningverlening maatwerkaanpak	Overboeking binnen begroting	4.1.1	408	-	-	-	-
Productwijziging DU Versterking vergunningverlening maatwerkaanpak	Overboeking binnen begroting	4.2.2	-408	-	-	-	-
			-	-	-	-	-
Programma 8 Provincie midden in de samenleving							
Verhoging Statenvergoeding en uitbreiding formatie Griffie	Bijstelling bestaand budget	8.2.1	318	318	318	318	318
			318	318	318	318	318
Programma 9 Financiën en overhead							
Aanpassing indexering Burgerkracht Limburg	Bijstelling bestaand budget	9.2.5	-	-16	-8	-8	-8
DT 30-9-2024 Herschikking budgetten overhead en uitbreiding wagenpark	Overboeking binnen begroting	9.1.1	-43	-43	-43	-43	-43
Uitbreiding formatie EMR	Bijstelling bestaand budget	9.2.5	9	9	9	9	9
Correctie jaarrekening 2024 aanwending reserve bodemsanering 2024-2030	Resultaat voorgaand dienstjaar	9.2.5	-808	-	-	-	-
			-842	-50	-42	-42	-42
			4.492	4.124	3.492	3.525	3.286

Verwachtingen rondom het jaarrekeningresultaat 2025

Met het oog op de Voorjaarsnota zijn de budgetten doorgelicht en is de begroting geactualiseerd. Wij benoemen hier de belangrijkste posten, waarvan op dit moment nog geen informatie beschikbaar is.

Zonder resultaateneffect

- Specifieke uitkeringen die wij nog gaan ontvangen en inzetten.

Met resultaateneffect

- De effecten van de komende circulaire provinciefonds waarbij wij een materiële impact gaan verwachten als gevolg van het proces van herijking provinciefonds;
- Het bereikte onderhandelingsakkoord over de provinciale cao;
- Aanvullende decentralisatie-uitkeringen die wij ultimo 2025 gaan ontvangen op basis van de decembercirculaire;
- Eventuele extra stortingen of vrijval met betrekking tot de risicoreserve Financieel instrumentarium Sturing in Samenwerking;
- Het treffen van voorzieningen op bijvoorbeeld grondposities die nog niet zijn voorzien;
- Verdere mee- of tegenvallers in de resultaten voorgaande dienstjaren;
- Afhandeling Bruteringsreserve VDL-Nedcar;
- Afhandeling Tram Maastricht Hasselt;
- Herberekening provinciale opcenten 2025 en herstellen van fout van de Belastingdienst;
- Het manifesteren van de risico's uit de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, zoals de concessieverlening en de Maaslijn.

Naast bovengenoemde effecten bestaat er ten alle tijde het risico op onderbesteding op onze lasten. Ook deze kunnen resultaateneffecten hebben. Wij wijzen echter op de financiële betekenis van deze mogelijke onderbesteding. Deze kunnen weliswaar leiden tot een voordelig resultaat, maar dat wil niet zeggen dat dit vrij besteedbaar is. Veel van deze middelen kunnen betrekking hebben op lopende verplichtingen en zijn daarmee juridisch beklemd.

Stijging van het resultaat van € 19,05 mln. naar € 29,60 mln.

Omschrijving

Onderstaande tabel geeft inzicht in de mutaties die het begrotingsresultaat beïnvloeden. Het voordelige effectresultaat in 2025 wordt met name veroorzaakt door:

- incidentele (extra) dividendopbrengsten Enexis van € 7,98 mln. en CSV van € 1,37 mln.;
- structurele effecten van doorwerking decembercirculaire 2024 provinciefonds;
- herberekening van kapitaallasten waarbij vooral de Maaslijn zorgt voor een voordelig faseringseffect op de korte termijn.

Daartegenover staan enkele verlagende effecten:

- verhoging van de structurele bijdrage aan de Omgevingsdienst Zuid-Limburg ad € 3,40 mln.

Daarnaast zorgen de eerdere besluiten inzake verhoging van de Statenvergoeding en uitbreiding Griffie voor een structureel nadelig effect € 0,32 mln. Aanvullend hierop is ook de bijdrage aan de klachtentelefoon structureel verhoogd en is de Wensbus structureel opgenomen in de meerjarenraming, omdat deze gekoppeld is aan de concessieverplichtingen.

Excel-tabel

€ x 1.000

	Product	Begroting	Meerjarenraming			
		2025	2026	2027	2028	2029
Begrotingsresultaat vóór Voorjaarsnota 2025						
Geraamde resultaat Programmabegroting 2025 incl. (BW 1 en 2)		19.051	9.435	7.568	12.101	19.594
Mutaties Voorjaarsnota 2024 met effect op het begrotingsresultaat						
Structureel budget OV concessie Wensbus	7.2.2				-567	-567
Decembercirculaire Provinciefonds 2024	9.2.2	338	614	951	1.373	1.714
Verhoging Statenvergoeding en uitbreiding formatie Griffie	8.2.1	-318	-318	-318	-318	-318
Herberekening kapitaallasten 2025-2029	Divers	4.613	3.686	3.120	536	4.938
GS 15-4-2025 Dividend CSV Amsterdam B.V	9.2.3	1.370				
PS 28-1-2025 Verhoging structurele bijdrage Omgevingsdienst Zuid-Limburg	4.2.1&2	-3.400	-3.400	-3.400	-3.400	-3.400
GS 8-4-2025 Dividend Enexis	9.2.3	7.980				
GS 8-4-2025 Voortbestaan Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer	3.1.3	-38	-18	-18	-18	-18
Effect op het begrotingsresultaat		10.545	564	335	-2.394	2.349
Begrotingsresultaat ná Voorjaarsnota 2025		29.596	9.999	7.903	9.707	21.943

Mutaties van de baten en reserves

Zoals eerder gesteld bewegen de baten en mutaties reserves mee met de lasten in de begroting. Deze aansluiting met de baten is echter geen 100%. Er zijn ook mutaties uit bijvoorbeeld meevallers die effect hebben op het resultaat. Deze lichten we apart toe in de volgende paragraaf.

Verhoging van de baten in 2025: per saldo € 0,03 mln.

Dit betreft een saldo van bedragen die de lasten in onze begroting dekken. Zo stijgt het saldo door het opvoeren van nieuwe of aanvullende bedragen van specifieke uitkeringen. Maar daalt het vanwege faseringen op andere posten. Ook de noodzakelijke bijstellingen rondom bijvoorbeeld de specifieke uitkering rondom de watersnood en het niet doorgaan van een Europese subsidie zorgen voor de daling van de inkomsten en verklaren daarmee op hoofdlijnen de belangrijkste mutaties.

Zoals aangekondigd in de aanbiedingsbrief bij de jaarstukken 2024, bevat de berekening van de afdracht van provinciale opcenten door de Belastingdienst een fout. De Belastingdienst heeft inmiddels, via brief, bevestigd dat er afwijkingen zijn geconstateerd over de jaren 2023, 2024 en 2025.

De oorzaak ligt in een incorrecte verwerking van de brandstof toeslag na de migratie van het systeem, waardoor de verdeling tussen de Motorrijtuigenbelasting (MRB) en de provinciale opcenten niet correct is uitgevoerd. In 2024 is € 3,60 mln. te veel ontvangen. De herstel van deze fout is verwerkt in deze Voorjaarsnota. De nadelige verrekening wordt gedekt uit de algemene reserve (deel jaarresultaat 2024). De fout in 2023 is beperkt gebleven, omdat slechts een kleine groep voertuigen naar het nieuwe systeem is gemigreerd. Nadere informatie over de precieze correctie voor 2023 en 2025 volgt nog vanuit de Belastingdienst.

Toevoegingen reserves € 9,72 mln.

- Toevoeging aan de nieuwe bestemmingsreserve AROV € 4,57 mln. ter dekking van diverse risico's inzake de sloop van de spoorbrug Maastricht en overwegveiligheid. Dit besluit staat toegelicht in de Financiële begroting. Deze toevoeging wordt gedekt uit de programmareserve onvoorzien.
- In deze Voorjaarsnota voegen we € 0,35 mln. toe in de risicoreserve SIS, dit gaat ten koste van de beleidsmiddelen;
- De gefaseerde middelen € 4,80 mln.) worden overgeboekt naar 2026 e.v. via de reserves en volgen daarmee de faseringen.

Meer onttrekkingen reserves € 20,99 mln.

De onttrekkingen betreffen bijstellingen, inzet van programmareserves en faseringen waarbij de dekking van de budgetten meebeweegt. Ook zijn de begrote afwaarderingen gedekt uit de risicoreserve SIS.